

Izdvojeno: EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE 2018.

Prosinac 2017.

Obilježavanje 2018. godine kao Europske godine kulturne baštine službeno je počelo 7. prosinca 2017. u sklopu Europskog kulturnog foruma u Milanu (Italija). Kulturna baština oblikuje našu svakodnevicu. Okružuje nas u europskim gradovima i mjestima, prirodnim krajolicima te na arheološkim nalazištima. Ne pronalazimo je samo u književnosti, umjetnosti i predmetima, već i u obrtima koje učimo od naših predaka, pričama koje pričamo svojoj djeci, hrani u kojoj uživamo te filmovima koje gledamo i u kojima se prepoznajemo.

Kulturna baština povezuje Europu zahvaljujući našoj zajedničkoj povijesti i vrijednostima. Ona je odraz bogatstva i raznolikosti naših kulturnih tradicija. Zajedničku kulturnu baštinu trebamo proučavati, njegovati i slaviti. No kulturna baština nije samo naslijeđe prošlosti. Ona nam pomaže da idemo naprijed i oblikujemo svoju budućnost.

U 2018. provest će se dosad najveći broj inicijativa i događanja diljem Europe čiji je cilj ljudima približiti kulturnu baštinu i zainteresirati ih za nju, potaknuti dijeljenje i poznavanje bogate europske baštine i ojačati osjećaj pripadnosti zajedničkom europskom prostoru. Europska godina kulturne baštine pripada svima nama!

**NAŠA BAŠTINA:
GDJE PROŠLOST
SUSREĆE BUDUĆNOST**

ZAŠTO SE OBILJEŽAVA EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE?

Kulturna baština zbližava ljude i pridonosi snažnijoj društvenoj koheziji. Omogućuje rast i stvaranje radnih mjesta u gradovima i regijama, a ključna je i za europske razmjene s ostatkom svijeta. Kulturna baština velik je europski potencijal, ali treba ga bolje iskoristiti. Ova nam godina može u tome pomoći.

U Europskoj godini kulturne baštine naglasak je na djeci i mladima, koji će biti čuvari naše baštine u sljedećim naraštajima. Stoga se ističe edukativna vrijednost kulturne baštine i njezin doprinos održivom gospodarskom i socijalnom razvoju.

U 2018. promicat će se i pametni načini očuvanja i ponovnog korištenja europske baštine i upravljanja njome.

Kratak pregled bogate europske kulturne baštine

S **453** upisana lokaliteta, gotovo **polovina** svih lokaliteta uvrštenih na Popis svjetske baštine Unesca nalazi se u Europi.

S 89 upisa **nematerijalna baština EU-a** čini **četvrtinu** Reprezentativnog popisa nematerijalne kulturne baštine Unesca.

U više od 50 zemalja u Europi i šire nalazi se **31 službena kulturna ruta Vijeća Europe**.

Šest od deset najposjećenijih svjetskih muzeja u 2016. prema časopisu *The Art Newspaper* nalazi se u Europi. Tih šest popularnih muzeja u 2016. ukupno je posjetilo više od 35 milijuna posjetitelja.

Više od **54 milijuna predmeta** iz preko 3 700 zbirki europskih kulturnih ustanova dostupno je putem **Europeane**, europske digitalne platforme za kulturnu baštinu.

Mreža od **27 000 područja zaštićenih u okviru projekta Natura 2000** čini 18 % kopna Europske unije i gotovo 6 % njezina pomorskog teritorija.

Izvori: Unesco 2016.; Vijeće Europe, 2017.; Europska komisija, 2017.; *The Art Newspaper*, 2016..

Kulturna baština važna je za Europu

U sektoru kulturne baštine EU-a zaposleno je više od **300 000** ljudi.

U Europskoj uniji **7,8 milijuna**

radnih mjesta neizravno je povezano s baštinom (npr. interpretacija baštine i osiguravanje sigurnosti).

Procjenjuje se da usluge ekosustava koje pruža mreža Natura 2000 vrijede oko **200–300 milijardi eura** godišnje.

Za svako izravno radno mjesto sektor kulture baštine proizvede do

68 %

Europljana slaže se da kulturna baština može utjecati na odabir destinacije za odmor.

26,7

neizravnih radnih mjesta, primjerice u sektorima građevinarstva i turizma. Radi usporedbe taj omjer u automobilske industriji iznosi 6,3 neizravna radna mjesta na svako izravno radno mjesto.

Europska kulturna baština suočena je s mnogim izazovima, od promjene u načinu na koji ljudi sudjeluju u kulturnim aktivnostima do opasnosti za okoliš i nezakonite trgovine kulturnim dobrima.

Kako možemo kvalitetnije promicati velik potencijal kulturne baštine? Kako možemo u najvećoj mogućoj mjeri povećati njezine socijalne i gospodarske prednosti? Kako možemo kvalitetnije zaštititi kulturnu baštinu i upravljati njome, a da pritom osiguramo da bude dostupna ljudima iz svih sredina?

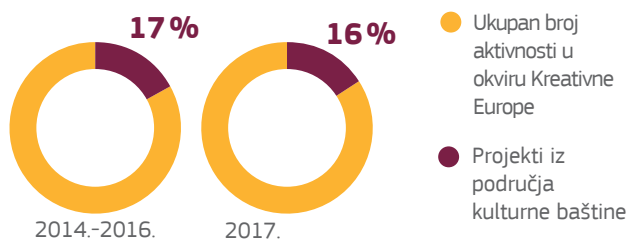
Europska godina kulturne baštine izvrsna je prilika da razmislimo o tome kako se kvalitetnije baviti potencijalom tog sektora i rješavati njegove izazove.

Izvori: Izvješće projekta Važnost kulturne baštine za Europu, 2016.; Eurobarometar Europljani i kulturna baština, 2017.; *Linking Natura 2000 and cultural heritage* (Povezivanje mreže Natura 2000 i kulturne baštine), 2017.

GODINA ZA PRIBLIŽAVANJE KULTURNE BAŠTINE GRAĐANIMA

Europska godina kulturne baštine provodi se putem velikog broja inicijativa na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Na nacionalnoj i podnacionalnoj razini glavnu riječ imaju nacionalni koordinatori koje imenuju države članice EU-a.

Ulaganje EU-a u kulturnu baštinu

Kulturna baština među glavnim je sektorima kojima se pruža potpora u okviru programa Kreativna Europa i jedan od najzastupljenijih sektora među projektima dosad odabranima za financiranje. Od ukupno 426 aktivnosti financiranih u razdoblju 2014.-2016. 17 % je iz područja kulturne baštine. Za 2017. odabran je 81 projekt suradnje, pri čemu je 16 % projekata (13 projekata) iz područja kulturne baštine.

U razdoblju 2014.-2020. približno 6 milijardi eura iz Kohezijskog fonda bit će na raspolaganju za kulturni i kreativni sektor i kulturnu baštinu. Osim toga, u razdoblju 2018.-2019. u okviru programa Obzor 2020. na raspolaganju će biti 100 milijuna eura za istraživanja u području kulturne baštine.

U razdoblju 2007.-2013. Europska unija uložila je 4,4 milijarde eura u projekte kulturne baštine za regionalni i ruralni razvoj te oko 100 milijuna eura u istraživanje kulturne baštine.

Izvor: Europska komisija, 2017.

ŠTO ĆE SE DOGAĐATI 2018.?

Diljem Europe održat će se tisuće događanja i svečanosti.

Projekti i inicijative koji se provode u državama članicama EU-a, općinama i regijama bit će nadopunjeni transnacionalnim projektima koje financira EU. U 2018. projekti kulturne baštine financirat će se uz potporu programa **Erasmus+**, **Europa za građane**, **Obzor 2020.** i drugih programa EU-a. U okviru programa **Kreativna Europa**, kojim će se financirati do 25 transnacionalnih projekata, objavljen je poseban **poziv na podnošenje prijedloga** za projekte iz područja kulturne baštine.

Godina kulturne baštine osobito će se obilježiti u okviru sljedećih aktivnosti na razini EU-a:

- ★ Obilježavanje **Dana europske baštine** ključno je europsko događanje koje se odvija svake jeseni. Svake godine održi se više od 70 000 događanja u koja je uključeno više od 30 milijuna ljudi.
- ★ **Oznaka europske baštine** dosad je 29 puta dodijeljena lokalitetima ključnima za stvaranje današnje Europe, koji simboliziraju i slave europske vrijednosti i povijest.
- ★ Svake se godine dva grada proglašavaju **Europskim prijestolnicama kulture** da bi se istaknulo kulturno bogatstvo Europe. U 2018. prijestolnice kulture su **Valletta** (Malta) i **Leeuwarden** (Nizozemska).
- ★ **Nagradom Europske unije za kulturnu baštinu/ nagradama Europa Nostra** svake se godine nagrađuju najbolje prakse u očuvanju, upravljanju, istraživanju, edukaciji i komunikaciji u području kulturne baštine.

ŠTO ĆE SE DOGAĐATI NAKON 2018.?

Da bi naša nastojanja ostavila traga i nakon 2018., Komisija će u suradnji s Vijećem Europe, Unescom i drugim partnerima provoditi dugoročne projekte u 10 tematskih područja (10 europskih inicijativa). U to se ubrajaju aktivnosti u suradnji sa školama, istraživanja u području inovativnih rješenja za ponovnu upotrebu zaštićenih zgrada ili borba protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima. Cilj je potaknuti stvarne promjene u načinu na koji uživamo u kulturnoj baštini, na koji je štitimo i promičemo osiguravajući da građani dugoročno imaju koristi od Europske godine kulturne baštine.

Deset europskih inicijativa u skladu je s četirima načelima kojima se određuje što europska kulturna baština predstavlja: aktivno sudjelovanje, održivost, očuvanje i inovativnost.

Deset europskih inicijativa za Europsku godinu kulturne baštine

 Aktivno sudjelovanje	1. Zajednička baština: kulturna baština pripada svima 2. Baština u školi: djeca istražuju najvrjednija blaga i tradicije Europe 3. Mladi za baštinu: mladi unose nov život u baštinu
 Održivost	4. Baština u tranziciji: osmišljavanje novih namjena za industrijske, vjerske i vojne lokalitete i krajolike 5. Turizam i baština: odgovoran i održiv turizam povezan s kulturnom baštinom
 Očuvanje	6. Njegovanje baštine: razvoj standarda kvalitete za intervencije u području kulturne baštine 7. Baština u opasnosti: borba protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima i upravljanje rizicima koji prijete kulturnoj baštini
 Inovativnost	8. Vještine za baštinu: bolje obrazovanje i osposobljavanje za tradicionalne i nove profesije 9. Svi za baštinu: poticanje društvenih inovacija i uključenosti ljudi i zajednica 10. Znanost za baštinu: istraživanja, inovacije, znanost i tehnologija za dobrobit baštine

KAKO SE MOGU UKLJUČITI U EUROPSKU GODINU KULTURNE BAŠTINE?

- ★ Posjetite internetsku stranicu Europske godine kulturne baštine i saznajte najnovije vijesti: <http://europa.eu/cultural-heritage>
- ★ Pretplatite se na **bilten** Europske godine kulturne baštine i primajte novosti i reportaže.
- ★ Pratite Europsku godinu kulturne baštine na **facebook.com/CreativeEuropeEU/** i **twitter: @europe_creative**
- ★ Izrazite svoje mišljenje upotrebom oznake **#EuropeForCulture**.
- ★ Obratite se nacionalnim koordinatorima u svojoj zemlji da biste saznali više o aktualnim događanjima.
- ★ Označite svoj projekt! Oznakom Europske godine kulturne baštine moći će se označiti događanja i projekti koji pridonose njezinim ciljevima.
- ★ Pokažite svoju potporu i proširite vijest!

Ured za publikacije

Imate pitanja o Europskoj uniji?
Europe Direct može pomoći:
00 800 6 7 8 9 10 11,
<http://europedirect.europa.eu>

Interaktivna verzija ove publikacije s poveznicama na internetski sadržaj dostupna je u formatima PDF i HTML: <http://publications.europa.eu/webpub/com/factsheets/cultural-heritage/hr/>

Dio serije „Izdvojeno” Europske komisije

© Europska unija, 2017.

Sve fotografije © Europska unija, osim ako je drukčije naznačeno.
Ponovna upotreba dopuštena je uz navođenje izvora.

Politika ponovne upotrebe dokumenata Europske komisije uređena je Odlukom 2011/833/EU (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugih materijala koji nisu zaštićeni autorskim pravima EU-a dopuštenje se mora zatražiti izravno od vlasnika autorskih prava.

Print	ISBN 978-92-79-74263-7	ISSN 2529-251X	doi:10.2775/02282
PDF	ISBN 978-92-79-74259-0	ISSN 2529-2757	doi:10.2775/7731
HTML	ISBN 978-92-79-74206-4	ISSN 2529-2757	doi:10.2775/073754